

EL VALLÉS

Setmanari autonomista

Preus de subscripció

ESPANYA, trimestre, 1'50 Ptas.
 EXTRANGER, semestre. 4'50 »
 Número corrent, 15 céntims. Atrassat, 20 id.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

lletjós, 31. - GRANOLLERS

Anuncis y reclams, á preus convencionals.

No s'admeten escrits sense firma.

ELS ORIGINALS NO'S TORNEN

Per la Solidaritat

Cada dia se fa mes necessari pera la vida de Catalunya l'agermanament de tots els fills d'aquesta terra en solidaria abressada, no per esperit de lluyta, no solsament pera millorar la nostra situació agrícola y comercial, sinó—trist es confessarho—per esperit de conservació, pera no haver d'anar seguidament cularreras de tots els altres pobles civilisats. Y es que Catalunya, trevalladora ab febre de treball, no reb l'apoy directe de cap centre oficial, s'ha d'aixecar tota sola, redressantse contra les batzegades extrangeres ab el propi esforç. La lluyta no l'hem de fer ja de partit, de bandera, sinó de poble. Hem de dirigir tot l'esforç contra les tonteries y les malifetes dels administradors del Estat fent trucar la vida á les portes de les organiscions caduques y dels organismes suicides.

Y are se presenta la ocasió. El dia 23, obrintse el Parlament, els exércits de Catalunya, soldats de la rahó, en compacte abressada, anirán á pregonarhi altra vegada la necessitat de noves reformes autonòmiques, alsarán la seva veu contra 'ls ruinosos tractats de comers que 's preparen, se rebelarán contra les despótiques lleys que atenten á la mateixa llibertat defensada per la Constitució. La lluita serà ferma; veurém qui vencerá... Entretant els nostres representants en Corts furguen en el cau mateix de la política centralista, nosaltres, en els districtes y en els pobles, tením obligació d'ajudarlos en sa tasca. Tením obligació, deixant de banda injurries inferides, d'anarnos acoblant en solidaria abressada, tots plegats, blanchs y negres, pera arrencar el caciquisme que malmet tantes iniciatives; hem de volguer governarnos nosaltres mateixos, anorreant l'home cacich, qui fa ballar als pobles. Si aquesta empena volém donarla, si ens consolidém pera foragitar els vividors, la sava de la moralitat correrá abundant per les venes del arbre malthís, del poble alabatut, del districte desgraciat.

Certamen Agrícola

que se celebrará el dia 15 del corrent á Caldes de Montbuy.

VEREDICTE

Núm. 1.—Premi de Excm. senyor Cardenal Casañas, á don Joseph Vilá y Codina, de Caldes.

Un accésit, de 25 pessetes, á don Miquel Picañol y Puig, de Sant Feliu de Codines.

Un accésit, de 25 pessetes, á don Juliá Roca y Sagués, de Caldes.

Núm. 2.—Premi de la Excm. Diputació Provincial de Barcelona, á don Dionís Morató y Carner, de Moyá.

Núm. 3.—Premi del diputat á Corts per aquest districte, don Alexandre M.ª Pons, á don Isidro Torras y Girbau, de Sant Esteve de Castellar.

Núm. 4.—Premi del Ajuntament d'aquesta vila, á don Antoni Burgada y Torruella, de Caldes.

Núm. 5.—Premi del Rvnt. doctor don Joan Alemany, Pbre., rector d'aquesta parroquia, á don Joaquím Fusté y Carbó, de Caldes.

Núm. 6.—Premi de la Cambra Agrícola de Sabadell, á don Andreu Estrada y Vila, de Mollet.

Núm. 7.—Premi de la Cambra Agrícola del Vallés, á don Joan Tura y Pedragosa, de Mollet.

Núm. 8.—Premi del Foment de la Sericultura Espanyola, al que porta per lema: "Si la química logrés suplir á la planta", etc.

Accésit, consistent en 25 pessetes, al que porta per lema: "Podría ésser la terra un Paradís", etc.

Accésit, consistent en 25 pessetes, al que porta per lema: "Per bé de la Agricultura y de l'Industria", etc.

Tots els premis y accésits van acompanyats del seu corresponent diploma.

Caldes de Montbuy, 7 d'Octubre de 1906.
 - El president, Francisco X. Tobella. El secretari, Avelí Xalabarder.

Pobre chica...

La que no toca el piano

Donya Francisqueta es una senyora ja entrada en anys, se recorda de la crema dels convents y s'havé molt per forza á les cos-

tums modernes, però sobre tot la treuen de tino les minyones de servey, tant, que ella que no tolera cap expressió ordinaria, fins somriu quan el seu net aplica el nom de raspes á les criades.

La trobém al fer coneixensa ab ella, fent mitja á la que en la casa ne diuen saleta de confiansa, voltada de la seva jova y de ses xamoses netes alegres, noyetes de dotze á setze anys, que s'entretenen fent treballs de *frivolité*; donya Francisqueta está seria y remou nerviosament les agulles, passa la contrarietat de trobarse sense cuinera y ab els vuit dies que está faltada de tan important roda de la máquina casolana, no n'hi ha agradat cap de les moltes que se li han ofert: "desgraciat del que ha de tenir servey" diu, y tot hom calla, donchs l'*avita* no admet répliques.

Sona el timbre de la porta y al cap de poch compareix l'Antonia, antiga cambrera de donya Francisqueta, casi tan vella com la seva mestressa y model de criades segons aquesta. que encara més que cap altra li serveix per tot segons diu, però en realitat especialment pera ajudarla á dir mal de la *pes-te* de servey d'avuy en dia.

—Senyora, — diu l'Antonia, — hi ha una mossota que pregunta si es aquí que necessitém cuinera; fa una cara d'aixalabrada...

—Prou, — fa la senyora, — dígalí que entri.

La pretendenta á cuiñera es una noya desinvolta, ben vestida, potser massa y ab roba bon xich vistosa; donya Francisqueta al véurela, l'examina de cap a peus ¡ab sos ulls vius y penetrants y ab tó sech pregunto:

— ¿Qué se li ofería?

— M'ha dit en Pessigolles que aquí busquen cuinera...

— ¿Quí és aquest Pessigolles?

L'aprenent de l'adroguer de la cantonada, que li hem tret aquet nom perque sempre 'n fa a les noyes que anem a la botiga.

A les nenes aixó les fa riure, però conté la seva alegría una mirada de l'*avita*, que seguint l'interrogatori pregunta:

— ¿Sab cuinar vosté?

— Sí, senyora.

— ¿Y qué sab fer?

— De tot.

— ¿Biftech, estofat, bechamel, croquetes?

— De tot senyora.

— ¿Roosbif...?

— Arrós de tota manera, arrosbif, a la milanesa...

Les nenes ja no's cuiden del ganxet y sols el respecte que tenen a la seva avia, que esta excitadíssima, les té series, al igual que un xicot davant del mestre, mentres un altre el pessigolleja per la esquena.

— ¿Per qué va sortir de la casa ahont servía?

—Per una cosa molt graciosa, ja li explicaré; figuris que'm feyen dormir a un quarto molt fosch y com que no m'hi veyia pera arreglar-me, y nna servidora és molt curiosa, per no sortir feta un fregall, tenia de pentinar-me a la cuina y veliaquí que abans d'ahir, al servir l'esmorsar al senyoret, encara no li deixo a la taula me diu: "¡Qué dimontris de porquería me porta aquí! ¿qué diable ha fet? ¡tingui, olori!" ho faig y miri, encara rich ara, figuris si es graciós: havia agafat l'escudella de la pomada en lloch de la llart y li vaig fer un ou ferrat ab pomada; de tan riure ni podia explicar-li: dirli y posarse fet una fiera va ser tot hù; bruta, deixada, que sé jo quants pen-jaments va dir-me, ¡figuris, al sentirme aixó una servidora que soch tan curiosa y endressada! ¡quan tot m'havía passat per massa neta! ell vinga cridar mes: semblava que féssim el *Tanorio*... y li vaig dir que ja 'n tenia prou...

Una rialla de les nenes va tallar l'explicació, y els ulls de l'avia mirant a la una y a l'altra, van restablir l'ordre, encara que ab greus treballs; se movien tan nerviosament com la campaneta de l'alcalde en una sessió en que en Buxó y en Buen se tiren xicolegues y el públich els coreja. Les joventes no poguentse aguantar del tot, seguiren rient, si bé tapantse la boca ab el mocador, que talment semblava que haguessin agafat una passa de mal de caixal.

Reprement l'interrogatori, va dir donya Francisqueta:

—¿Y quant vol guanyar vosté?

—Nou duros.

—¿Cada quant? va preguntar la senyora ab aire d'ignocencia.

—Cada mes.

—¡Ah! está bé, y ¿per informes?

—No n'hi há necessitat, però si vol n'hi donará la pentinadora del cap d'avall del carrer Nou: preguntí per la Filomena o millor per la Madrona, perque encara que no me'n dich, tothom me coneix per aquet nom.

—¡Que estrany! ¿per qué?

—Jo li diré: pel passat carnestoltes van fer ball de disfrees a la Serpentina y jo vaig anarhi ab el meu promés, en Banderilles, matarife, d'aquets del escorxadador, molt bon noy: jo anava vestida de República y com que va venirhi en Lerroux que es amich del meu, al passar y véurel va venir a saludarlo y al fixarse ab una servidora, que la veritat feya goig, mal me está'l dirho, va exclamar: *¡guapa chica! ¡hombre que Madrona; que Madrona!* y al dar la má a n'ell fins va pegarme un copet a la galta tot dient: *ta facilito*, y en Banderilles y el seus amichs desde allavors van comensar a dir-me Madrona, y miri, m'ha quedat.

L'avia's bellugava per la cadira com si tingué argentviu al cos y les seves netes seguifen tenint mal de caixal, donchs apretavan fortment el mocador tapantse la boca.

Veyent que no li preguntaven res més, va dir la pseudo Madrona:

—Y donchs, ¿quan vol que vingui, senyora, demá?

Y ab sorpresa de tots va rèspondre donya Francisqueta:

—Bueno.

—¡Ah! escolti, va afegir la cuinera ¿no tin dré pas de fregar?

—No, ¡que és cas!

—¿Bé'm deixarà sortir cada festa?

—Sí.

—Donchs, fins a demá.

—Sí, però...—afegí com el que's recorda d'una cosa molt important.—¿Que no toca'l piano vosté?

—Ay, ay, no senyora, ¿per qué?

—Perque jo necessito una minyona de les condicions de vosté, però que sábiga tocar el piano, y no sent aixís no farem res y a fe que ho sento, perque una noya curiosa com vosté es lo que desitjava.

Al dir aixó l'avia esclafá en una grossa rialla que fou acompanyada per la de les netes que esclataren donant expressions pera en Lerroux, en Banderilles y en Pessigolles.

Al sentirles quan passava la porta de la salleta es girá la Madrona y ab to mofeta es posá a cantar "Pobre chica..."

Y reprement la cansó, afegí la petiteta de les nenes:

—La que no toca'l piano.

Lo que li valgué un fort petó de l'avia.

Joseph A. BASTER

Anuncis oficials

SUBASTA VOLUNTARIA

El consejo de familia de la incapacitada Dª Maria Sabatés y Farrés en la sesión celebrada en 19 de Septiembre último acordó vender en pública subasta extrajudicial cuyo acto tendrá lugar á las 10 de la mañana del día 15 del corriente mes en el despacho del Notario de esta villa D. Domingo Roca las dos fincas siguientes propias de dicha incapacitada.

Una pieza de tierra de cabida dos cuarteras, cuatro cuartanes y un picotín sita en término de Cardedeu y parage llamado Coll de Santa María. Linda á Oriente con Juan Recolons, al Medionía con la carretera provincial, á Poniente con Antonio Llavina y otros al Norte con Tomás Balvey y herederos de Clariá.

Otra pieza de tierra sita en el mismo término de Cardedeu de cabida dos cuarteras y diez cuartanes. Linda á Oriente y Mediodía con José Matas y Diümer á Poniente con José Fábregas y al Norte con Gabriel Alsina Borrell.

El tipo mínimo por el que se admitirán posturas será de 1450 pesetas líquidas para la primera finca y 500 pesetas también líquidas para la segunda; debiendo los postores depositar previamente en poder de dicho Notario el 10 por ciento de los fijados tipos; y el rematante conformarse con los títulos de propiedad que estarán de manifiesto en la mesa del despacho del citado Notario, á cargo de cuyos rematantes irán todos los gastos que se ocasionen para el otorgamiento de las escrituras necesarias hasta hallarse inscritas en el Registro de la propiedad

Granollers del Vallés 6 de Octubre de 1906

El tutor,

Carlos Puigrodón.

Ateneu Obrer de Granollers

Desde demá dilluns, 15, tots els dies teyners fins al 30, cada vespre de 8 á 9, estaré oberta la matrícula gratuita pera les ensenyanses del Ateneu Obrer, que comensarán el día 3 del vinent mes de Novembre.

Els que desitjin inscriureshi deurán anar acompanyats per el seu pare ó encarregat al solicitar l'ingrés en les escoles.

Crónica Comarcal

Mollet.

Honra á n'aquest poble el que dos honorables pagosos d'aquí hagin sigut guanyadors dels premis oferts per les Cambres Agrícoles de Sabadell y del

Vallés, consistents en una ensulfadora moderna y una arada giratoria, en el Certamen Agrícola organitzat per la Delegació de la Cambra Agrícola del Vallés á Caldes de Montbuy. La entrega dels premis tindrà lloch el dia 15 á les tres de la tarde en el Ateneu Caldense.

D'aquest poble prometen concorrehí moltes persones pera acompanyar als favorecuts don Andreu Estrada y Vila y don Joan Tura y Pedragosa.

Granollers.

Diumenge á la tarde va celebrarse al Casino la Junta General de socis propietaris pera tractar de les Bases de fusió d'aquella entitat ab l'Ateneu, formulades per una Comissió mixta nomenada per abdues societats.

Don Joseph Coma, explicá ab molta claretat y ab elevats conceptes el fi de les Bases, que era completar dues entitats que per elles soles no poden realisar l'objecte respectiv.

El Casino, digué el senyor Coma, no realisa la missió recreativa perquè fou creat; altrement, el Casino, es parer de tothom, que no te d'intentar posarse en ridícles competencies ab altres societats locals, criaders de sarauistes; els socis del Cassino, poden aspirar a recrearse, però deuen també aspirar á convertir la societat en nucli de cultura.

L'Ateneu donchs, portará aquí les diversions que hi falten y hi portará corrents d'ilustració y d'ensenyansa que tan faltada n'esta la vila; sense que 's deixi de respectar la propietat del Casino, que tindrà una Comissió que per ella vetlli

L'Ateneu, te ganes de fomentar la part recreativa, pero la falta de local apropiat es una gran dificultat; vol donar encara mes expansió a ses classes nocturnes, vol fer altres actes de propagació de la cultura, pero está cohibit en son local y ademés voldria veure sumats a la seva obra, altres elements que tindria entrant al Casino.

El senyor Coma estigué felís y contundent en sa peroració; ens recordava als senyors Maspons y Serra, quant l'any passat, en reunió semblant, s'estorsaren en fer entendre als socis del Casino, que allá era 'l lloch mes indicat pera fershi el Certamen.

Pero al menys a aquells senyors se'ls hi feu l'honor de combatrels, aduint rahons o coses que ho semblessin de rahons; el senyor Coma y demés firmants de les Bases, tingueren de veure com ningú's prenia la molestia de combatre la obra que'l propi Casino els hi havia encomanat.

¿Era donchs que tothom quedava convenut? ¿El Casino anava a obrir les portes a l'animació, a la cultura, a les necessitats de la vila? ¿Deixava de ser el Casino la societat morta y inútil y 's disposava a reprendre la seva gloriosa historia anys ha interrompuda?

Ningú digué res en contra de les Bases; ningú va dir una sola paraula indicant que eren exagerades, mal formulades, mereixedores d'esmenes; res.

Se passá á votació de la totalitat y els vots de la majoria, les rebutjaren; no s'havien de corretgir, no 's mereixien els honors de la discussió; la majoria de concurrents volien que'l Casino fos lo que es. Está bé. Que s'hi diverteixin. No ananthi, com es sapigut que no hi va apenes ningú, hem acabat; lo de doldre es que's quedin sense lloch a propòsit el centenar d'alumnes que van a les classes del Ateneu y que les forces que integren aquesta societat, no puguin desplegar-se com convindria a Granollers.

Els del Cos d'Artillería se'n varen endur l'altre dia una munió d'animals que feya fredat.

—A n'aquest pas, deya un *personatge* de la vila, aviat no'n quedaré cap d'animal.

—¿Pero no't quedés tú?, li va replicar un amich nostre que passa per ximple.

Y ara veyeu qui te de passar per ximple y de quina mena de gent ne fan personatjes.

Celebrada á son dia á la Cambra Agrícola, la reunió pera concretar les demandes de bestiar porquí,

están pera marxar cap a Fransa els comissionats pera fer les compres corresponents.

Sembla que portarán mes de cuarenta porchs, conforme á les demandes fetes. Com se veu, la cosa te molta importancia.

Malgrat els treballs que ab gran insistencia feyen els incondicionals d en Barangé pera que fos nomenat jutje municipal el jovenet Xiol, un dels primers dies d' aquesta setmana va pendre possessió de dit càrrech nostre particular amich don Bonaventura Paituví y Jubany, qui resulta ser l' elegit.

La noticia va causar sensació per lo inesperada, fentse sobre lo succehit, animats comentaris.

La Cambra Agrícola y la seva Revista s'han adherit al Congrés de la Llengua Catalana, enviantli les coleccions de dita Revista y els impresos catalans que ha editat dita corporació.

La orquesta «Nova Catalana» d' aquesta vila, está contractada pera las següents festes majors.

Dies 14 y 15 d' Octubre, á Sant Esteve de Palautordera; 20, 21 y 22, á Alcover (Tarragona); 28, á La Ametlla; 11 de Novembre, á Sardanyola; 12 y 13, á Arenys de Munt; 10 y 11 de Desembre, á Hospitallet del Llobregat.

Un jovenet que desde *La Verdad* (periódich escandalós que va morir á les dues setmanes) tenia la desaprensió de defensar á n' en Travé, ja ha prés el vici de burxarnos la orella desde *La Lucha*.

No teníem intenció de contestarli, pero com qu' es un noyet que acostuma á tirar la pedra y amagar la ma, be se mereix una bona fregada d' orelles.

Si éll no hagués tingut d'arrossegar-se ab els cacichs pera que li fessin gracia d' una vara de jutje municipal, que no ha pogut haver, no hauria gastat la poca vergonya que ha heretat, en escriure á *La Lucha*,

contra quins elements havia publicat desde *La Verdad* mil indecencies

Y sino vegis lo que deya *La Lucha* parlant d' en Barangé (el seu amich) en el seu número 12:

«Granollers cuenta aproximadamente, con 2.500 casas, unas gastarán poco más ó menos un quintal de jabón, otras consumirán dos ó tres quintales anuales, que, en resumen, resultará un quintal por cada casa, ó sea 2.500 quintales anuales, que á razón de 4 pesetas quintal (según tarifa) arroja un total de pesetas 10.000 en favor del Erario Municipal. Que la casa Barangé expende la supuesta cantidad, dada la importancia elevada que tiene sobre las otras dos fábricas, nos cabe suponer, sin temor á equivocarnos, de que dicha casa expende en el interior de la población, 2.000 quintales anuales, cuyo importe en concepto de consumos, es de pesetas 8.000 anuales. ¿Saben cuanto paga? 199 pesetas 30 céntimos mensuales ó sea 2.367 pesetas 60 céntimos anuales, dejando por tanto de pagar, según nuestro supuesto cálculo, la cantidad de 5.000 pesetas anuales.

Sin duda que desde el momento que estos datos pasan á ser del dominio público, la opinión alarmada pone el grito en el cielo y comprende que, aquello que antes parecía interés y amor al progreso de la población, cree hoy que no hay otro fin que el de enriquecerse á costa de los intereses comunales importándoles un bledo el perjuicio que, con su conducta, ocasionan al pueblo dejándole completamente abandonado y colocándole en situación la más lastimosa.

Luego á esos hijos pródigos del pueblo les extraña que haya quien, **interesándose para poner fin á tanto abuso**, se entretenga publicando una série de artículos encaminados á demostrar de que se han *perdido* ó defraudado tantos ó cuantos miles de pesetas, llegando á suponer si asciende á 99 mil.

Ojo, pues, nuestro colega *La Razón* en calumniar ni denigrar á nadie porqué podría costarle caro, principalmente aquello de 99 mil, pues según nuestra mentada relación está muy equivocada.

Ojalá fueran 99 únicamente!»

Are el jovenet Xiol, desde la mateixa *Lucha* que ahir *apretava* al diputat provincial á qui ell fá de gos falder, s' entreté á volguer desfer els càrrechs de la mateixa *Lucha* dihent que nosaltres volém enganyar al poble.

La vritat: no 'ns digném descendir á contestarlos en serio. ¡Farsants!

Cardedeu

Diumenge passat, els automovils de Barcelona que porten els números 33 y 188, s'entretenien anant carretera amunt y avall ab una velocitat extraordinaria.

Tant va durar aquest abús, que alguns xicots veient que alló molestava als vehius, s'imaginaren el posar unes quantes pedres al mitj de la carretera ab el fi de que aquells marxessin d' una vegada. Al adonarsen, els automovilistes pararen en sech els vehi-cols y comensaren á insultar al poble tractantlo de cafe y mal educat.

Un pobre xicot que estava mirantse un cartell á l' estació, rebé dues fortes puntades de peu. Al adonarsen un empleat de la estació advertí al *valent* senyor de que aquell noy no havia pres part en res y que per lo tant fes el favor de deixar-lo estar, á lo que li va contestar d' una manera tant grossera y brutal, que fins fa vergonya el dirho: agafá dos revolvers que portava en el automovil dihent que volia matar á tothom qui se li presentés.

Y revolver en ma tocaren el dos tot prometent que arrivant á Barcelona ne donarien compte al Govern Civil.

Segons s' ens ha dit, els mateixos automovils al arri-var á Granollers foren apedregats.

Nosaltres no aplaudim la conducta d' aquells xicots al posar pedres á la carretera perqué enteném que podien ocasionar alguna desgracia, pero enteném també que aquells *senyors* ab el seu procedir donaren proves de que no tenien educació ni... enteniment.

S' estant fent treballs pera donar una funció el dia de Tots Sants en el teatre del Ateneu.

Ha passat á mellor vida la senyora donya Teresa Diviu, esposa de nostre company don Jaume Alsina.

Desitjem cristiana resignació á la seva familia pera soportar tan sensible perdua y els acomanyém en el sentiment.

Impremta de Jaume Joseph.—Granollers.

CERTAMEN LITERARI-MUSICAL

DEL

Centre Catalá de Granollers

celebrat á

La Unió Lliberal

el dia 2 de Setembre de

1906

GRANOLLERS
IMPREMPTA DE JAUME JOSEPH

Carrer de Santa Elisabet, 3.

1906.

EL ÁGUILA

Magatzéms de Robes fetes pera Senyors y Noys

SECCIÓ A MIDA

GORRES, IMPERMEABLES, MANTES Y ABRICHS DE TOTES MENES.

Plassa Real, 13.—BARCELONA

Disponible

Agencia general de Negocis

de
MANEL TORT

Plassa de la Corona, 6.—GRANOLLERS.

Aquesta casa, s'encarrega de la tramitació y despaig de tota classe d'assumptes Judicials, Administratius y particulars; Representacions, Proccures, Comissions: compra, venda y administració de tota classe de propietats, cens y dominis; préstams hipotecaris y en lletres; cobro de crédits de totes procedéncies; Altes y Baixes de Contribució: Reclamacions; Redempció y venda de Cens; Procediments executius pera totes les Corporacions, Entitats y Oficines autorisades; Liquidació de drets reials; Associació y expedients de quintes; Serveys y treballs especials pera 'ls Ajuntaments y Secretaris; etc; etc.

Tractes y honoraris convencionals.

Abonats de varlés classes ó tarlfes.

SASTRERIA

de

⇒ J. GUASCH ⇐

Plassa del Bestlar, 42.—GRANOLLERS.

Trajos desde 40 á 100 ptes.

Promptitut, economía y esmerada confecció.

EL PROBLEMA CATALAN Obra escrita per el Diputat provincial don Francisco Pí y Sunyer.— Preu: 30 céntims
—Se ven á l' Administració d' aquest setmanari (Lletjós, 31.—GRANOLLERS).

Present als suscriptors de EL VALLÉS

Certámen Literari-Musical
de Granollers

ANY 1906.